

BM-II.059.1.311.2024
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wystąpienie z 10 czerwca 2024 r., znak: K10INT2871, przesyłając interpelację wniesioną przez Panią Posel Marcelinę Zawiszę wraz z grupą posłów w sprawie obecności w pracy osób chorych i unikania zwolnień chorobowych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

Na podstawie przepisów ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465), za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia - trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu. Za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek wypadku w drodze do pracy lub z pracy, choroby przypadającej w czasie ciąży albo poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów - trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia - trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

W myśl obowiązujących przepisów pracownik ma prawo do zasiłku chorobowego finansowanego ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od 34 dnia lub w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia odpowiednio od 15 dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym.

Stosowanie do przepisów ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2780), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w ustawie - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni.

Miesięczny zasiłek chorobowy wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku. Pełnię podstawy wymiaru wynosi on natomiast jeżeli niezdolność do pracy lub niemożność wykonywania pracy:

- przypada w okresie ciąży;
- powstała wskutek poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów;
- powstała wskutek wypadku w drodze do pracy lub z pracy.

Zasiłek chorobowy przysługuje za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

Konstrukcja tego świadczenia wiąże się z wystąpieniem określonego zdarzenia losowego (choroby), które prowadzi do powstania sytuacji chronionej, stanowiącej ryzyko ubezpieczeniowe (niezdolność do pracy). Taki sposób określenia zdarzenia ubezpieczeniowego wiąże się z przyznaniem osobie objętej ochroną świadczenia wynikającego z czasowego ograniczenia możliwości wykonywania pracy, a tym samym utraty zarobków. Istotą ochrony realizowanej w formie zasiłku chorobowego jest zatem przyznanie świadczenia zastępującego zarobki utracone przez ubezpieczonego z powodu wystąpienia niezdolności do pracy, w szczególności w razie zaistnienia nieoczekiwanego ryzyka.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przywiązuje szczególną wagę do zdrowia pracowników. Stoimy na stanowisku, że niezbędne jest stworzenie takich regulacji prawnych, które w razie zajścia w stosunku do pracowników ryzyka czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby będą gwarantować, że wrócą oni do pełnego zdrowia i bez zagrożenia dla niego będą mogli ponownie wykonywać swoje obowiązki pracownicze. Troska o stan zdrowia pracowników ma znaczenie nie tylko indywidualne, ale także szersze: jest istotne dla funkcjonowania rynku pracy, ochrony zdrowia i całego społeczeństwa w długim horyzoncie czasowym.

Z tego powodu Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega zagrożenia związane ze scharakteryzowanym w interpelacji zjawiskiem podejmowania przez pracowników pracy pomimo choroby z powodu chęci uniknięcia utraty części wynagrodzenia w okresie zwolnienia lekarskiego (prezentyzm). Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie posiada danych dotyczących tego zjawiska wśród polskich pracowniczek i pracowników, niemniej jednak doświadczenie życiowe wskazuje, że jest ono obecne na polskim rynku pracy. W rezultacie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęło szczegółowe analizy o charakterze prawnym i finansowym, których przedmiotem są różne warianty rozwiązań prawnych ograniczających zjawisko prezentyzmu, w tym zakładających wyższą niż obecna relację między wynagrodzeniem za pracę a wynagrodzeniem chorobowym oraz zasiłkiem chorobowym. Wyniki tych analiz będą rozpatrywane w kontekście planowanej reformy ubezpieczenia chorobowego zakładającej wprowadzenie zasady, że od 1. dnia niezdolności do pracy z powodu choroby będzie przysługiwał pracownikowi zasiłek chorobowy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/